

Revolució i legalitat

Una de les característiques, la més excelsa, de la nostra República, és el seu adveniment pacífic i sense grans trasbalsaments.

Ara que hem de tenir en compte que aquells senyors monàrquics no deixaren el camp lliure als republicans, ni per patriotisme ni per evitar efusió de sang, sinó que marxaren covardament perquè sabien que tenien a tot el poble contra ells i que era inútil intentar cap resistència.

Es varen donar compte que el poble no volia suportar més les seves expoliacions, les quals havien arribat a un alt grau de descarament aquests últims anys, i varen decidir aquell camí que segueix tota persona que es dedica a exiliar al pròxim quan arriba el moment d'haver d'elludir l'acció de la justícia.

Els directius de la República es varen sentir inclinats a la clemència, i es varen creure que pel sol fet de deixar-los el camp lliure ja se'ls podien perdonar totes les responsabilitats que tenien contretes amb el poble, i varen aplicar aquell antic refrà de què a l'*enemic que fuig pont de plata*.

Aquesta és una de les més greus equivocacions del govern Provisional de la República, la qual li ha costat i li costarà, encara, a un preu molt car.

No som partidaris de fer sang, la qual cosa no porta mai cap benefici i moltes vegades força conflictes, però creiem que així que va ésser proclamada la República s'havia d'impedir que ningú sortís de dins de l'estat espanyol, i començant per la família reial s'havien d'empressonar a totes aquelles persones que s'havien enriquit i havien abusat en l'ús de llur autoritat.

Una vegada empresonades se les havia d'obligar, com a condició prèvia, que retornessin de l'estranger tots els capitals que havien exportat, tant els dels que estessin encartats com el d'aquells capitalistes que els havien exportat pel motiu que fos, i s'havien de confiscar tots els béns que es consideressin de persones responsables.

Realitzada aquesta feina, hauria estat arribada l'hora de deixar-los marxar a l'estranger i que s'establissin allí on els semblés millor,

sempre que no fos en territori espanyol.

Aquesta mida hauria portat de moment quantioses sumes de moneda, les quals haurien servit per aminorar la greu crisi de treball, la qual cosa vol dir que hauríem tingut millor pau social no hauria estat tant greu la crisi monetària; i per l'altre aquests senyors que avui es troben a l'exili carregats de milions, haurien deixat d'ésser un perill per la consolidació de la República, car sense disponibilitats monetàries difícilment haurien reclutat gent, ni comprat periòdics per desenrotllar la seva perturbadora campanya.

El govern provisional amb un empatx de legalitat, ha esperat que les Corts nomenessin una Comissió de responsabilitats i que aquesta fos la que comencés a actuar.

Ens fa l'efecte que aquesta Comissió li queda a fer una feina poc útil i molt ingrata, car durant aquests quatre mesos s'han exilat els homes més responsables i sumes fabuloses de capitals. Ara difícilment faran tornar ni un home ni una pesseta de les que hi ha a l'estranger, les quals bona manca que ens fan, i en canvi seran sempre un perill per la tranquil·litat de la República.

Es per aquest fet de beligerància que la República ha tingut amb els màxims responsables de la Monarquia, que no trobem prou bé l'actitud excessivament enèrgica de les autoritats en certes actituds de les masses proletàries. Un govern té el deure d'ésser recte i enèrgic per tothom i si aquest govern, és revolucionari, no s'ha de deturar per escrúpols legals d'unes lleis que al final no són més que una part del sistema nefast que s'acaba d'enderrocar.

No sabem, encara, que és més perturbador per l'economia estatal, si un seguit de vagues i un esbalot al carrer o bé una evasió de capitals seguida d'una forta ofensiva contra el crèdit econòmic de la República.

Ja no hi ha possibilitats d'esmenar els errors passats, però caldria activar la solució dels molts problemes econòmics i socials si no volem que s'agreugi l'estat de coses actual.

El descans dominical

A mesura que els obrers s'han donat compte que la seva missió no quedava reduïda a la misèria categoria d'esclaus del treball, com a conseqüència lògica d'un superior nivell cultural, han iniciat per diversos procediments una sèrie de pressions i atacs encaminats a lograr un millorament moral i material, puix ambdues coses són prou necessàries a la vida humana.

La llarga i penosa era de lluites proletàries presenta característiques completament divergents, però que han estat necessàries en moments determinats. Cal definir l'essència de les reivindicacions obres en tres punts bàsics si volem un mínim d'humanisme en el treball. En primer terme precisa un millorament de salaris que ens permeti una vida tranquil·la; en segon terme jornada de treball amb relació a la producció necessària, a fi d'evitar acumulacions de mercaderies que porten com a conseqüència immediata la gran competència i l'augment dels obrers sense feina, plaga que avui fuetja amb màxima virulència el sistema decadent, i finalment almenys poder descansar un dia per setmana.

Els dos primers punts són objecte arreu de contínua discussió i lluita, no podran mai considerar-se definitivament solucionades les seves derivacions mentre quedin en peu les últimes reminiscències del règim burgès, puix a la curta o a la llarga es troba incompatibilitat forçada. Podrà, però, poc a poc millorar-se si hi ha un xic de bona voluntat per part del capitalisme.

El tercer punt ha quedat gairebé realitzat en tots els països on la legislació social ha actuat en grau mínim, puix es tracta d'un principi elemental de justícia social. Rússia, per exemple, l'ha superat ja establint la setmana de cinc dies dels quals quatre es dediquen al treball i un al descans.

Però es dona el cas paradoxal que aquest particular que hom ja considera indiscutible, en canvi es veu burlat per sectors del proletariat local, entre els quals destaca en primer terme els dependents que pertanyen al ram d'alimentació i altres que actuen vistos o encobertament.

Semblava que la simple implan-

tació del nou règim polític esmenaria aquestes petites tares de la vida del treball, però cal confessar amb sinceritat que, fins ara, no ha estat així, malgrat haver-hi material legislatiu suficient per a fer-se complir.

Ara sembla que, per fi, des del camp patronal han sorgit unes veus humanitàries de protesta encaminades a lograr un total respecte del descans dominical, les autoritats locals han ofert desinteressadament la seva col·laboració i en aquest punt la massa interessada representada pel Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria no ha deixat de prestar-hi el seu coneixement.

No seríem prou sincers si no expliqués un dubte suggerit per un amic; creu aquest que l'ofensiva solament té per objecte atacar les excepcions col·lectives de pobles de la rodalia i no pas per a donar solució al plet local interior tan poc arreglat en el punt que ens ocupa. Per si aquests dolorosos presagis es complissin cal no badar.

J. G. i R.

De les comarques

CAPSANES

Enguany la nostra festa major, que es celebrarà els dies 8 i 9 del corrent mes, no deix de tenir la seva importància. Anotem ací alguns dels actes que el "Centro Catalanista Republicà" té preparats:

Una companyia d'aficionats posarà en escena l'obra de l'immortal Ignasi Iglésies, "El cor del Poble", Ballets catalans, secció de "rítmica i plàstica" pels infants del nostre institut, en col·laboració amb els nens de l'institut de Tivissa. L'"Orfeó Capsanenc" aprofitarà aquestes festes per a celebrar el seu sisè aniversari de la seva fundació. Cantarà, amb aquesta avinentesa, escollides cançons. Es celebraran balls, el del ram i toia, etc.

EL CORRESPONSAL.

ESQUERRANS:
EL VOSTRE DIARI, DE
BARCELONA, ES "L'OPINIO".
I EL DE REUS, "FOMENT".